

V.V.N.T. **LEDENBRIEF**

Tijdschrift van de
VERENIGING VRIENDEN
NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Nr. 61

SEPTEMBER 1990

COLOFON

Bestuur

A. Hoogstad, voorz.

N. van Rees, alg.secr.

Postbus 61003 - 3001 HA ROTTERDAM

Mw. H. Nieboer-Hnátková, penn.,

Postrek. 379543 t.n.v. V.V.N.T. te
's-Gravenhage

A. den Boogert

Mw. H.G. v.d. Burg-Meijer, secr./ledenadm.

J. van Gastel

Mw. H. Molenaar-Mojžišová

E. de Munck, vice-voorz.

K.L. Thio.

Redactie Ledenbrief

L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274

2547 JR 's-Gravenhage, tel. 070-3258679

Mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

K.L. Thio

J.F.E. Wallin

Ledenadministratie

Mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

==*==

Reisdienst

A. Hoogstad

mw. H.G. v.d. Burg

mw. H. Molenaar

==*==

GTN (Genootschap voor Tsjech. Muziek)

J.F.E. Wallin (voorz.) tel. 070-3278706

A. van Beuzekom (secr.)

P.J.M. de Coo (penn.)

mw. T. Onderdenwijngaard

W. Dijk

==*==

Afdelingen

Amsterdam: K.L. Thio; tel. 020-791423

Den Haag: secr. J. Nieboer; tel. 070-3295990

Rotterdam: J. Plooi; tel. 01880-12435

==*==

V.V.N.T.-FfilmDienst

K.L. Thio, Van Baerlestraat 59

1071 AR AMSTERDAM; tel. 020-791423

Uit onze Statuten

Artikel 2

1. De vereniging heeft ten doel het bevorderen van de kennis over - en het begrip voor de samenleving en cultuur in Tsjechoslowakije en de versterking van de vriendschapsbanden tussen de volkeren van Nederland en Tsjechoslowakije.
2. De vereniging richt zich daarbij op alle lagen van de bevolking, alle instellingen en organisaties, ongeacht hun politieke, godsdienstige of wereldbeschouwelijke opvattingen.
3. De vereniging is een onafhankelijke organisatie, is niet gebonden aan enige politieke partij of groepering en onthoudt zich van elke stellingname over politieke, godsdienstige of wereldbeschouwelijke opvattingen.

------*---*---*---*---*---*---*---*

Uit het Huishoudelijk Reglement

Artikel 2.

2. Indien een lidmaatschap na 30 juni van enig jaar ingaat, is het betreffende lid over het nog resterende gedeelte van dat jaar slechts de helft van de geldende jaarcontributie verschuldigd, met dien verstande dat bij toetreding als lid in november of december over het dan lopende jaar in het geheel geen contributie verschuldigd is, mits de contributie over het volgende jaar wordt voldaan.

====*==*==*==*==*==*==*==*==*==*==*

PRANEDA b.v.

PAPENDRECHT · NEDERLAND

IMPORT · EXPORT

Ketelweg 53 - 57 — 3356 LD
Postbus 149 — 3350 AC

Telefoon 078 - 152566
Telex 29380

VAN HET BESTUUR

Reeds op 3 juli j.l. schreven wij het 1000^e lid in. Deze 31-jarige, in Zoetermeer wonende Jan Brinks, ging echter eerst met vakantie naar Budapest en Praag; wij togen daarom pas op 16 augustus met bloemen en een aandenken naar zijn huisadres om eens even te babbelen.

Jan was blij verrast met deze invasie - wij kwamen met z'n vieren, n.l. redactie LB (niet op de foto), secretaris met partner en secr. leden-administratie - en toonde zich een goed gastheer. Onder het genot van koffie met koek vertelde hij zijn verhaal.

Jan heeft geschiedenis gestudeerd, in een boekhandel gewerkt en is nu vertaler Duits/Nederlands.

Dit jaar - op weg naar Budapest - is hij slechts 2½ dag bij zijn vrienden in Praag geweest. Met dit jonge echtpaar heeft hij al sinds 1982 een prettig contact.

In Tsjechoslowakije nam hij deel aan enkele werkkampen en sedertdien is zijn betrokkenheid met Tsjechoslowakije gebleven.

Land en volk boeien hem zeer, vooral het traditionele Moravië.

Wij vroegen hem hoe hij de V.V.N.T. had gevonden waarop Jan vertelde dat hij aan diverse studiegroepjes deelneemt en zodoende kent hij onze vice-voorzitter, Ed de Munck, persoonlijk zeer goed. Het enthousiasme van Ed werkte zó aanstekelijk, hetgeen resulteerde in een aanmelding als lid.

En zo is het gekomen.....

Secr. N. van Rees overhandigt enkele boeken als aandenken.

H.G.B.

Voor V.V.N.T.-ers geen eenzame Kerstdagen!

Onze twaalf-daagse **Silvesterreis** gaat dit jaar naar **Luhacovice** in het mooie Moravië.

In de zomermaanden wordt dit kuuroord druk bezocht door carapatiënten; men kan hier dus diep ademhalen daar de omgeving niet alleen mooi, maar ook schoon is.

Op pagina 5 vindt u meer informatie over deze reis en op de achterzijde van deze Ledenbrief is het aanmeldingsformulier afgedrukt.

Het is beslist noodzakelijk dat u zich **vóór 30 september a.s.** aanmeldt.

H.G.B.

EUROPEES JAAR VAN HET TOERISME 1991

VAN DE REDACTIE

In verband met zijn vakantie - deze keer geen "Van de voorzitter". De redactie wijst in deze ledenbrief in de eerste plaats op de V.V.N.T.-Silversterreis. Om niet in financiële problemen te komen moeten we **uiterlijk 30 september a.s.** weten hoeveel gegadigden er aan deze reis deelnemen.

Voorts vragen wij uw aandacht voor de bijdrage van Jan van Gastel inzake de **jumelages** en uw belangstelling voor het optreden van de "Praagse cimbaalmuziek" onder leiding van **Jan Holy**, o.a. bij het afdelingsnieuws.

Tenslotte veel wetenswaardigs bij de gebruikelijke rubrieken.

L.J.B.

Tournee Praagse Cimbaalmuziek

Dit ensemble o.l.v. **Jan Holy** zal onderdak vinden in de Prinsenviek te Rotterdam, Alexanderpolder, zodat ons verzoek om overnachtingsadressen niet meer van toepassing is met uitzondering voor Roden, alwaar het ensemble optreedt op donderdag 25 oktober. Na afloop terug rijden naar Rotterdam is dan minder gewenst omdat enige leden zelf weer achter het stuur zouden moeten plaatsnemen. Slapen in Roden is dan een uitkomst.

Hieronder volgt het voorlopige programma; in de ledenbrief van oktober volgen de definitieve gegevens. Gegadigden voor een optreden op de niet genoemde data kunnen zich nog melden.

Zaterdag, 20 oktober - Rotterdam, in "de Scheg". Voor nadere gegevens zie bij de rubriek "Van de afdelingen".

Zondag, 21 oktober - Rijswijk. Dit is een "koffieconcert". Aanvang 10.30 uur. Entree f 7,50/Pas 65, CJP en studentenkaarten f 5,--.

Kaarten verkrijgbaar via het gemeentehuis te Rijswijk, Gen. Spoorlaan 2-4; tel. 070-3959856.

Donderdag, 25 oktober - Roden.

Nadere bijzonderheden in de ledenbrief van oktober.

Vrijdag, 26 oktober. Besloten voorstelling van personeelsvereniging.

Zondag, 28 oktober - Prinsenviek te Rotterdam voor de bewoners aldaar.

De afdeling Amsterdam werkt nog aan optredens aldaar.

L.J.B.

Maria Dvořáková

Zangeres van Praagse Cimbaalmuziek

Op vrijdag 19 oktober brengt de toneelgroep Dagwerk de voorstelling

"Largo Desolato" van Václav Havel.

Plaats: Theater "De Uitstek" te

Zwijndrecht

Aanvang 20.00 uur

Kaarten à f 15,-- aan de zaal.

KERST-/NIEUWJAARSREIS NAAR TSJECHOSLOWAKIJE

Van 22 december 1990 - 2 januari 1991 (12 dagen)

Door de V.V.N.T. wordt een geheel verzorgde reis georganiseerd naar **Luhačovice** in Moravië en wel van 22 december 1990 (vertrekdag) tot en met 2 januari 1991 (dag van terugkeer in Nederland).

De onderbrenging geschiedt in het luxueuze "Palace"-kuurhotel, in één- of tweepersoonskamers met douche en WC.

De reis wordt uitgevoerd met een luxe touringcar van EVAG.

Wat allemaal is inbegrepen:

- * vol pension ter plaatse
- * visumkosten
- * diner, overnachting en ontbijt op heen- en terugreis in West-Duitsland
- * na aankomst en onderbrenging een feestelijk avondeten
- * Kerstdiner met verrassing
- * minstens 2 excursies
- * dagelijks een cultureel en ontspannend programma, o.a. optredens van een illusionist
- cimbaalmuziek door OLŠAVA met kinderen, een meisjes-zangkoor en dansparen
- kleine blaaskapel
- concert van Hudecká Muzika
- PALACE-muziekgroep
- * Silvester-maaltijd met optreden van een folkloregroep
- * rondleiding door Luhačovice
- * medische voorlichting over kuren in Luhačovice.

Niet inbegrepen zijn: reisverzekering en annuleringsverzekering. Daartoe bestaat de gelegenheid dit collectief te doen, waarmee u poliskosten bespaart. Op het aanmeldingsformulier kunt u dit opgeven, waar ook de premies zijn vermeld.

Deze 12-daagse reis kunnen wij onze leden aanbieden voor slechts f 1150,--.

Niet-leden betalen f 50,-- meer, dus f 1200,--.

Toeslag voor een éénpersoonskamer: f 90,--;

Toeslag voor kamer met ligbad en WC: f 40,--.

(Op de achterzijde van deze Ledenbrief vindt u het aanmeldingsformulier)

JUMELAGE EN UITWISSELING

Nieuws van de stedenbanden

Na Rijswijk heeft nu ook een andere buurgemeente van Den Haag, namelijk Voorburg, een stedenband met een plaats in Tsjechoslowakije. En wel met het stadje HRANICE, gelegen in Moravië aan de rivier de Becva.

Aanvankelijk dacht men in Voorburg aan een jumelage met een stad in Armenië, maar dat werd bij nader inzien toch wat te gecompliceerd gevonden.

Het werd dus Hranice. In mei j.l. is de burgemeester voor een eerste kennisgeving in Voorburg geweest en van 10 tot 13 juli heeft een Voorburgse delegatie met aan het hoofd burgemeester Eenhoorn een bezoek gebracht aan Hranice. In deze plaats, die zo'n 25.000 inwoners heeft, werd gesproken met het gemeentebestuur en met vertegenwoordigers van scholen, sportorganisaties en culturele instellingen.

Blijkens een bericht in het weekblad NU/Voorburgse Courant van 18 juli 1990 heeft de Voorburgse afvaardiging daarbij gemerkt dat er in Hranice wordt gehunkerd naar contacten met "het westen". Er werden dadelijk mogelijkheden geoppend voor uitwisseling van muziekgezelschappen en kunstexposities. Veel belangstelling viel ook te constateren voor het (politieke) reilen en zeilen in een Nederlandse gemeente. Ook in Hranice treedt immers een voorlopig bestuur op dat gedomineerd wordt door mensen uit de kringen van Burgerforum, die voor een groot deel bestuurlijke ervaring missen. Men wil van alles "anders" gaan doen en toetst de eigen ideeën hierover graag aan de werkwijzen en ervaringen elders, in dit geval aan die in een Nederlandse gemeente. Waarbij men wel eens tot het besef komt dat het zogeheten kapitalistische systeem ook niet louter positieve dingen kent en dat geldgebrek niet alleen een probleem van een stadsbestuur in Tsjechoslowakije is. Aldus de Voorburgse Courant.

Nu is men in Hranice in afwachting van de gemeenteraadsverkiezingen in de aanstaande herfst, terwijl in Voorburg de gemeenteraad in oktober de in Hranice getekende samenwerkingsovereenkomst ter bekrachtiging krijgt aangeboden.

Ondertussen gaat het Voorburgse gemeentebestuur alvast bekijken hoe er verdere contacten over en weer gelegd kunnen worden, o.a. met behulp van de uit Hranice meegebrachte adressen van in uitwisseling belangstellende particulieren en organisaties.

WADDINXVEEN

In tegenstelling tot eerdere berichten is er geen stedenband van Waddinxveen met Tabor tot stand gekomen. Vanuit Tabor werd amper op de voorstellen van Waddinxveen gereageerd. Het lukte toen aan het Vredesplatform in de Zuidhollandse gemeente contact te leggen met Pelhřimov. Pelhřimov ligt ongeveer 100 km. ten zuidwesten van Praag en circa 40 km. westelijk van de Brielse zuster gemeente Havlíčkův Brod.

In Waddinxveen wordt de jumelage-kar voorlopig getrokken door genoemd Vredesplatform, via een werkgroep Stedenband, die ook al in Pelhřimov is geweest. Als eerste resultaat komt er binnenkort een groep leerlingen met leraren van een gymnasium uit Pelhřimov naar Waddinxveen.

Het gemeentebestuur van Waddinxveen houdt zich nog wat op afstand, maar daarin komt mogelijk binnen afzienbare tijd verandering.

HARDERWIJK

De westveluwe plaats Harderwijk heeft betrekkingen aangeknoopt met Znojmo, gelegen zo'n 65 km. ten zuidwesten van Brno, dicht bij de grens met Oostenrijk.

Een officiële delegatie uit Harderwijk heeft Znojmo al bezocht en er wordt - na de verkiezingen? - een tegenbezoek verwacht. De oprichting van een jume-lage-werkgroep wordt overwogen.

De gemeente Znojmo telt ongeveer 30.000 inwoners. Het oude stadscentrum staat onder monumentenzorg. Er is nog al wat industrie, o.a. conservenfabrieken. In de omgeving is veel wijnbouw.

ZIJPE

In deze gemeente wil men ook graag een vriendschapsband met een plaats in Tsjechoslowakije. Maar door het vertrek van een initiatiefnemer is de zaak een beetje op dood spoor geraakt. In het aanstaand najaar wil men proberen de plannen nieuw leven in te blazen.

OUDEWATER

In Oudewater dateren de plannen al van ruim een jaar geleden. Dus van vóór de veranderingen in Tsjechoslowakije. Men wilde de zaken via de officiële kanalen aanpakken en verzocht de ambassade in Den Haag te bemiddelen. Of de gebeurtenissen van eind 1989 van invloed zijn geweest of niet, feit is dat nog steeds op een "aanbieding" wordt gewacht. In juli werd vernomen dat er nog even geduld nodig was. Hopelijk wordt dat geduld nu heel gauw beloond.

HILVERSUM

In Hilversum is het niet het gemeentebestuur dat werkt aan de totstandkoming van een stedenband, maar een particuliere organisatie met de naam Initiatief-groep Stedenband Hilversum-Oost Europa. Deze bepaalde de keus op Tsjechoslo-wakje en werd getipt dat *České Budějovice* mogelijk geïnteresseerd was. Deze gemeente werd aangeschreven en het antwoord was inderdaad positief. De Initia-tiefgroep werkt nu aan een rapport voor de gemeente, waarin de ideeën op een rij worden gezet, waarna het aan B. en W. en de gemeenteraad is om te beslissen.

J. van Gastel.

VAN DE LEDEN

-o-o-o-o-o-o-

Een droevig bericht

Tot mijn grote verslagenheid bereikte mij uit Praag het bericht over een dodelijk ongeval. Mijn dappere vriendin, *Eva Mevaldová*, verloor het leven doordat zij op donderdag 30 augustus 1990 door de bliksem werd getroffen. Ik zal deze integere, intelligente vrouw heel erg missen.

Velen van u zullen haar naam in de Ledenbrief zijn tegengekomen, en enkelen hebben haar ontmoet omdat zij een flat in Praag 4 verhuurde. Haar man is ook in het ziekenhuis opgenomen.

Mijn gedachten gaan uit naar hem, hun kinderen en de verdere familie. Wie van u, na lezing van dit bericht nadere bijzonderheden willen weten, mogen mij schrijven of telefonisch benaderen.

mevr. B.A. Cohen Stuart

Segbroeklaan 420-e, 2565 EJ Den Haag,

tel. 070-3800440

Waarschuwing: moeilijkheden bij de douane

In augustus was ik in Praag. Ik had wat Tsjechisch geld gekocht bij aankomst. Bij een galerie kocht ik een mooie steendruk, ingelijst, voor 875 kronen. Ik bewaarde de bon en liet die bij de uitreis zien aan de douane. Tot mijn schrik zei de beampte dat ik 300% uitvoerrechten moest betalen. Hij overhandigde een, in slecht Engels gesteld papiertje, met regels over: welke voorwerpen niet mochten worden uitgevoerd, welke met 300% werden belast, en over het

feit dat voorwerpen, die meer dan 500 kronen hadden gekost met 30% zouden worden belast.

Ik was bereid 30%, maar weigerde 300% te betalen. Op het papiertje stond niets over tekeningen, kunstvoorwerpen of schilderijen, behalve antieke voorwerpen, welke laatste in het geheel niet mochten worden uitgevoerd. Ik denk dus dat er een vergissing in het spel was.

De beambte kende geen Engels, en dus heb ik het kunstvoorwerp mee teruggegeven aan Tsjechische vrienden. De galerie bleek bereid het terug te nemen.

De beambte zei dat als een voorwerp gekocht wordt met buitenlandse deviezen, het wel mag worden uitgevoerd. Ik heb dit niet kunnen verifiëren, maar ik raad Nederlanders aan in kronen betaalde voorwerpen van enige waarde niet over de grens mee te nemen.

mevr. B.A. Cohen Stuart.

-o-o-o-

Van mevr. Moleková uit Dobrá Niva (Midden-Slowakije) ontving ik onlangs een brief met onder meer een verzoek dat ik hierbij (vrij vertaald) doorgeef.

Sytse Knypstra, Groningen.

"Zou u mij kunnen helpen om door middel van de V.V.N.T. in contact te komen met een Nederlands gezin dat houdt van de natuur, de bergen, trekken, volksgebruiken en folklore.

Ik ben 41 jaar en mijn man is 43 jaar. We hebben twee zoons van 15 en 16 jaar. Wij willen graag bij ons thuis een Nederlands gezin uitnodigen van ongeveer dezelfde leeftijd dat wij graag willen laten kennismaken met de schoonheid van ons land. Ik kan mij verstaanbaar maken in het Duits, Frans en Engels; Nederlands beheers ik helaas niet. Mijn adres is:

Ing. L'udmila Moleková

Neresnická 246

962 61 Dobrá Niva, Č.S.F.R. "

-o-o-o-

Van ons lid C. Boogerd, Nieuwstraat 10, 6701 D Wageningen, ontvingen wij bericht, dat de dochter van een bevriende relatie uit Tsjechoslowakije is opgenomen in een ziekenhuis in de BRD. Dit heeft voor deze familie ernstige financiële problemen. Leden die de heer Boogerd op de een of andere manier kunnen helpen deze problemen op te lossen worden verzocht contact op te nemen met hem. Hij is telefonisch te bereiken onder nr. 08370-12554.

L.J.B.

-o-o-o-

Het maandelijks uitgeven van de ledenbrief kost een flinke duit. Door advertenties kunnen wij deze kosten drukken en u bereikt daarmee een gericht publiek in een oplage van + 800 exemplaren. Onderstaand onze tarieven:

1/16 pag.	f 15,=;	6 nrs	f 85,=;	12 nrs	f 165,=
1/8 "	f 20,=;	"	f 115,=;	"	f 225,=
1/4 "	f 30,=;	"	f 170,=;	"	f 325,=
1/2 "	f 50,=;	"	f 270,=;	"	f 500,=
hele pag.	f 85,=;	"	f 440,=;	"	f 850,=

Voor nadere inlichtingen: L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag. Tel. 070-3258679.

VAN DE AFDELINGEN

Afdeling Amsterdam

Avondje Tsjechoslowakije in Amstelveen

Het wijkcentrum aan de Lohengrinstraat 14-a te **Amstelveen** organiseert op **5 oktober** (aanvang 20.00 u.) een voorlichtingsavond over Tsjechoslowakije.

V.V.N.T.-ers uit de regio Amsterdam worden uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn.

Er is een fototentoonstelling, er worden tafels ingericht met informatiemateriaal, er wordt een korte lezing gehouden en er zijn films te zien.

De Lohengrinstraat ligt langs de Beneluxbaan, en de autosnelweg ter hoogte van het grote winkelcentrum (Bus 67, 125, 174, 175).

Laat ons niet in de steek bij de promotie van onze VVNT. Komt allen!

M. Caous
C. Oostveen
L. Thio.

Afdeling Rotterdam

TSJECHOSLOWAAKSE FOLKLORISTISCHE AVOND 20/10/90

Op deze avond speelt voor ons de Cimbaalgroep o.l.v. Jan Holy.

Jan Holy staat al jaren internationaal bekend als een kunstenaar van groot allure op het gebied van zowel componeren als musiceren. Hij zal op deze avond naast instrumentaal ook vocaal diverse liederen uit geheel Tsjechoslowakije ten gehore brengen. Daarnaast zal hij ook oude muziekinstrumenten meebrengen en bespelen uit typisch Tsjechoslowaakse streken. De groep bestaat uit 8 personen, zijn internationaal goed bekend en wij zijn er van verzekerd dat het een grandioze avond wordt. Waren het verleden jaar goede amateurs, dit maal zijn het echte professionals. Wij vinden het een eer om deze Folkloristische groep uit Tsjechoslowakije in de Scheg te mogen ontvangen.

Zaterdag 20 oktober
Aanvang 20.00 uur. Toegang f 7,50

20/10/90

Bovenstaand artikeltje staat in het programmaboekje van Wijk-en dienstencentrum "DE SCHEG", Ambachtsplein 141 te Rotterdam-Zevenkamp.

Iedereen is van harte welkom!

-o-o-o-o-o-o-o-

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

Reisherinneringen

Hieronder volgt het tweede en laatste deel van een reisverslag (1988) van drs. Jan Bremer.

Op weg naar Praag

Via Brno, Brünn op z'n Duits, gingen we tenslotte naar Praag langs de enige echte grote snelweg die het land rijk is. En ook hier weer: uitgestrekte landerijen maar óók overal fabrieksschoorstenen tegen de einder en grote Bijlmerachtige flatgebouwen aan de rand van stadjes en dorpen. Hoewel er vooral in Brno en omgeving nog veel "oude" nijverheid is (vooral metaal- en textielindustrie) heeft de chemische industrie de laatste jaren een zeer snelle opkomst doorgemaakt, hetgeen uiteraard het milieu niet bepaald ten goede gekomen is.

Misschien zit er één voordeel aan: we praten nu niet meer over de tegenstellingen Oost/West en de dreiging van een kernoorlog, maar over het probleem dat ons èn in Oost èn West in gelijke mate verontrust: dat van de milieuverontreiniging. Daarmee is het probleem van het milieubederf nog niet opgelost, maar dat Oost en West wellicht samen dit ons allen bedreigende probleem te lijf zullen gaan, geeft moed.

Praag

En toen waren we, toch nog vrij snel in Praag, de "gouden stad" met de "duizend torens". *)

De overdrijving, die altijd eigen is aan dergelijke betitelingen, weggedacht, zijn die benamingen wel ongeveer juist. De laatste zeker: reeds van verre zie je een menigte torens, torentjes en koepels. En veel van die koepels zijn met bladgoud bestreken.

De stad ligt aan beide oevers van de Moldau, die door het centrum stroomt en Praag dus in een westelijk en een oostelijk deel verdeelt. In het westelijk deel bevinden zich, behalve uiteraard de uitgestrekte buitenwijken, het stadsdeel rond de beroemde burcht (Hradcany) met de Sint Vituskathedraal en aan de voet daarvan de wijk Mala Strana (kleine zijde), die in de 13e eeuw gebouwd werd en in de 17e en 18e eeuw haar huidige uiterlijk kreeg.

Hier is Praag werkelijk een héél mooie stad, de "gouden stad", vol prachtige oude gebouwen, kerken, standbeelden, monumenten. Vol nauwe steegjes, pleintjes en straatjes. Onvergetelijk is het "Gouden Straatje" met de schitterende oude huisjes tegen de muur van de oude burcht. In een van de huisjes woonde eens Franz Kafka (1883-1924), nu is er een boekhandeltje in gevestigd.

Hoe is het mogelijk denk je dan. Vroeger waren het de allerarmsten die een onderkomen zochten tegen de stadsmuren, nu spreekt men van het Gouden Straatje. Waarom? Omdat er ooit goudsmiden woonden of omdat er goud verdiend wordt aan die duizenden en duizenden overwegend Duitse toeristen die met hun Marken geen raad weten en alles, alles, alles kopen?

Want al wil ik heel graag terugkeren in Praag, nooit meer in de herfstvakantie. Vergeef me de uitdrukking, maar het barstte er van de Duitsers die, de goede niet te na gesproken, nog altijd zeer luidruchtig overduidelijk aanwezig zijn.

Over de oude stenen Karelsbrug, genoemd naar Karel IV (1346-'78) onder wiens regering Praag als centrum van handel en cultuur Europese vermaardheid kreeg, de oudste van de elf bruggen die de west- en de oostkant van de stad met elkaar verbinden en van een verrukkelijke schoonheid is, gingen we naar het Wenzelplein, eigenlijk een boulevard die de "hoofdstraat" is van Praag, een westerse stad in een Oostblokland.

Een stad met "westers" geklede mensen en "westers" gekapte jongelui. Waar opvallend veel jongelui met vioolkoffertjes lopen, want hier houdt men echt van muziek, hier maakt men zelf nog muziek.

Een universiteitsstad, met duizenden studenten uit het hele land (en ook uit het buitenland). Een handels- en industriestad met 1,3 miljoen inwoners.

*) Een ingeburgerde foutieve vertaling van "Dutzenden" = dozijnen (noot Red.)

En dan ook nog regeringscentrum, met duizenden ambtenaren en vele ambassades. Het is een stad met veel winkels, café's, restaurants en hotels. Helaas waren de hotels overvol. Maar geen nood. Op de "zwarte" markt waren kamers bij particulieren te huur (20 mark per persoon per dag, zonder ontbijt). Dat betekende ergens in een buitenwijk overnachten, daar ook de auto laten staan en per metro (kosten 1 kroon) naar het centrum. De stad heeft een uitstekend metronet waarvan de bouw, die nog steeds niet is voltooid, in de jaren zeventig is begonnen.

De aanleg van de ondergrondse spoorweg kon worden gerealiseerd dankzij uitgebreide Russische hulp (een soort "Wiedergutmachung" voor de inval in 1968?). Vloeren van kwartsiet, wanden van marmer en travet, plafonds van aluminium. En alles schoon, niets beklad. Ook de stad is schoon, geen graffiti, geen hondepoep, geen plastic afval, zelfs geen bladeren. Want er zijn altijd straatvegers (en veegsters). 's Avonds als je met de laatste metro "thuis" komt, 's morgens vroeg - zelfs op zondag - als je je naar het centrum begeeft.

Eén ding was jammer, Duitsland, zowel Oost als West, had óók herfstvakantie. Het was er drukker dan ik ooit zag in Londen of Parijs. En in de winkels stonden rijen mensen die voor hun zwarte kronen grammofoonplaten, bladmuziek en (Duitse) boeken "per kilo" kochten!

Gelukkig zijn er schitterende musea, prachtige kerken, riante pleinen. Ik ga het niet allemaal opsommen. Voor twee tientjes koopt u bij de ANWB een voortreffelijke gids van Praag.

Alleen één ding - voor mij het meest ontroerend was een bezoek aan de oude joodse wijk (Josefov) met het oude joodse raadhuis, de "overvolle" oude joodse begraafplaats met grafstenen uit de middeleeuwen en later tijden, de synagogen en het Joods staatsmuseum.

Als je de tweede wereldoorlog hebt meegemaakt en voor de muur van het oude getto staat en bedenkt hoe die tienduizenden joden in hun eigen ommuurde stad opgesloten zaten als ratten in een val, dat gaat er heel wat door je heen.....

Daar stonden we dan op een prachtige herfstdag in Praag, zeventig jaar na de stichting van de republiek, vijftig jaar na de annexatie van deze republiek door Hitler Duitsland (waarbij het westen werkeloos toekeek), veertig jaar nadat de communisten onder het goedkeurend oog van de Russen de macht overnamen en twintig jaar nadat Russische tanks een einde maakten aan de "Praagse lente". Je zou als Tsjech de jaartallen die eindigen op acht diep gaan wantrouwen.

Vandaar dat de ondertekenaars van het Manifest Charta '77, waarin aangedrongen wordt op het respecteren van het accoord van Helsinki over de erkenning van een aantal fundamentele mensenrechten zoals de vrijheid van meningsuiting, niet gewacht hebben tot 1978?

De nieuwe politiek van de Sovjet Unie met betrekking tot de openheid (glasnost) heeft de Tsjechische bevolking hoop gegeven op meer vrijheden. Bij zijn eerste bezoek aan Tsjechoslowakije werd Gorbatsjov dan ook veelvuldig toegejuicht. Het uiteenslaan van demonstranten op het Wenzelplein op de dag van de republiek (28 oktober) liet zien dat de Praagse leiders nog niet erg op de nieuwste ontwikkelingen in de Sovjet Unie ingespeeld zijn. Maar we laten de hoop niet varen.

Wie weet, wie weet, zullen we over enige jaren zelfs zonder visum wéér naar Praag kunnen. In de lente, dat wel graag.

Een echte Praagse lente, wie weet.....

J.T. Bremer.

Tsjechisch en/of Slowaaks leren

Er zijn cursussen, zowel in Amsterdam, Purmerend, Den Haag en Utrecht. Zie ook advertentie(s).

Amsterdam

Volksuniversiteit Amsterdam, Herenmarkt 93, Tel. 020-261626:

Tsjechisch voor beginners (24 lessen).

Prijs: leden f 185,--; niet-leden f 195,--; houders pas 65 f 160,--.

Deze cursus is bestemd voor hen die zich nog niet eerder met de Tsjechische taal hebben beziggehouden. In deze cursus zullen de deelnemers via spreeksituaties kennis maken met enige basiskenmerken van de Tsjechische grammatica.

Cursisten dienen er rekening mee te houden dat er enige uren per week aan het huiswerk besteed moeten worden.

Boek: 'Tsjechisch voor Nederlandstaligen' door M. van Duijkeren-Hrabová. Prijs + f 17,50. Dit lesmateriaal zal op de eerste les bij de docente verkrijgbaar zijn.

Tijd: maandagavond, 20.30 - 21.45 uur. Plaats: Nieuwe Looiersstraat 9. Datum: 17 september. Docent: mw. drs. M. van Duijkeren-Hrabová.

Purmerend

Schriftelijke lessen met mondelinge begeleiding door ervaren leraar met eigen Nederlands lesmateriaal. Tel. 02990-38238.

Den Haag

Het Haags Cultureel Trefpunt (HCT) organiseert wederom cursussen Tsjechisch.

Docente: Drs. Martina Smit-Rihová, beëdigd vertaalster.

TK-65 Eerste jaar:

24 dinsdagavonden 19.00-20.30 uur, aanvang 2 oktober.

Plaats: HCT-gebouw, Goudenregenstraat 36 te Den Haag.

Prijs: f 265,-- (incl. f 10,-- voor lesmateriaal).

De lessen - volgens een eigentijdse methode opgebouwd - zijn gebaseerd op korte dialogen ontleend aan het dagelijkse leven in Tsjechoslowakije. Actieve deelname is vereist.

In de cursus zijn grammatika en konversatie natuurlijk met elkaar verweven.

Aandacht wordt besteed aan het tijdsysteem van het werkwoord en de verbuiging van het zelfstandig naamwoord. Geleidelijk bouwt u een kleine maar handzame woordenschat op. Met Tsjechisch kunt u zich in heel Tsjechoslowakije verstaanbaar maken. Want de vier miljoen Slowaaks sprekende inwoners van Slowakije verstaan Tsjechisch, en wie Tsjechisch kent, kan het sterk verwante Slowaaks verstaan.

De docente verstrekt het lesmateriaal, dat zij zelf heeft samengesteld en toegesneden op deze cursus.

TK-66 Tweede jaar.

24 dinsdagavonden 20.30-22.00 uur, aanvang 2 oktober. HCT-gebouw, Goudenregenstr. 36. Prijs: f 265,-- (incl. f 10,-- voor lesmateriaal).

Deze cursus is een logisch vervolg op Tsjechisch I, maar ook geschikt voor wie langs andere weg reeds een basiskennis van de taal heeft verworven.

De docente is beschikbaar voor het geven van nadere informatie. Tel. (privé) 071-211034.

Een eenvoudig gesprek met uw Tsjechische vrienden voeren, een rede van president Havel verstaan, een boek van Hrabal of Kadlec lezen of in een Tsjechisch kookboek thuis raken?

Leer dan Tsjechisch !

Doeltreffende schriftelijke lessen met mondelinge begeleiding in Purmerend door ervaren leraar met eigen Nederlands lesmateriaal.

Tel. 02990-38238 (Purmerend)

Utrecht

Het BABEL-instituut te Utrecht, Biltstraat 101, Tel. 030-334241 heeft een 1e-jaar Tsjechisch op de dinsdagavonden om 19.00 uur. De cursus begint op 2 oktober en omvat 20 lessen van anderhalf uur.

Tsjechisch 2e-jaar eveneens op dinsdagavond. Start 2 oktober om 20.30 uur.

Tsjechisch 3e jaar op donderdagavond om 20.30 uur. Start 4 oktober.

Slowaaks 1e jaar: start op donderdagavond 4 oktober om 20.30 uur.

Slowaaks 2e jaar: start op donderdagavond 4 oktober om 19.00 uur.

De lessen worden gegeven in het schoolgebouw van de Thorbecke sgs. aan de La Bohème-dreef 5/7 te Utrecht.

Het cursusgeld bedraagt f 315,--. Hierbij zijn de kosten van het lesmateriaal niet inbegrepen.

Gouda e.o.

De heer drs. R. Kooijman te Gouda heeft een aantal cursussen Tsjechisch in Gouda gestart. Hij geeft ook lessen Slowaaks en Russisch in clubverband of privé.

Tel.: 01820-19713.

-O-O-O-O-O-O-O-

Logies-aanbiedingen in Tsjechoslowakije

Kamer te huur in het centrum van Brno, incl. badkamer en WC.

Prijs per persoon per dag incl. ontbijt f 30,--. Adres: Ing. Leo Vanžura, Drobného 28a, 602 00 BRNO. Tel. vanuit Ned.: 09-42-5-672239 In Engels.

Kamers te huur in het centrum van Tatranská Štrba - Hoge Tatra incl. badkamer en WC.

Prijs per persoon per dag incl. ontbijt f 30,--. Adres: mevr. L. Kašperová, Háj 73, 059 41 Tatranská Štrba. U kunt schrijven in Duits.

Inlichtingen bij mevr. Eva Kooijman, tel. 02285-15615, liefst tussen 19 en 20 u.

-O-O-O-

In de vorige Leden-brief werden privé-woningen aangeboden in Rožnov pod Radhoštěm (Moravië).

Nevenstaande foto toont het nieuwbouw huis, bestaande uit 2 grote woon/slaapkamers, elk geschikt voor 4 personen, eetkeuken, badkamer en toilet, alles op de begane grond.

Prijs: f 60,-- per dag/nacht.

Nadere inlichtingen: na 19.00 uur: tel. 01880-39953.

assurantiën

Reisverzekeringen - Pensioenadviezen - Gunstige spaarvormen
Hypotheke - Financieringen

Apeldoornselaan 72
2573 LN DEN HAAG
070-362 40 50

Ben van der Burg
Privé: 070 - 345 93 52

Genootschap voor Tsjechische Muziek

aangesloten bij de Vereniging Vrienden Nederland-Tsjechoslowakye

"SCHERZO CAPRICCIOSO"

Onder deze naam verscheen onlangs bij uitgeverij Ambo een roman, die blijkens foto en ondertiteling handelt over de beroemde Tsjechische componist Antonín Dvořák. De schrijver is de sinds 1968 in ballingschap levende Tsjech Josef Škvorecký. Het boek verscheen oorspronkelijk in Canada in het Tsjechisch (1983) en werd onder de misleidende titel 'Dvořák in Love' in 1986 in het Engels gepubliceerd.

Het werk dient gezien te worden in het genre, waarin feiten en fictie worden samengevoegd en waarbij de muziek een ondergeschikte rol vervult. In de vorige eeuw bijv. schreef de Russische schrijver Alexander Poesjkin een novelle over de (fictieve) moord van Salieri op Mozart. Dit diende weer als model voor de opera op muziek van Rimsky-Korsakov. Twee jaar geleden werd deze nog in Nederland vertoond en zal in het komende seizoen in Utrecht concertant te horen zijn. Dit stuk heeft weer geleid tot de inmiddels fameuze film *Amadeus*. Afgezien van de schitterende opnames in Praag heeft het verder weinig van doen met de werkelijke Mozart.

Zo bestaan er ook een aantal musical-achtige werken, waarin rond geliefde muziek een niet ter zake doend verhaaltje wordt opgedicht. Wie kent niet *Das Dreimäderlhaus*, waarin Schubert de hoofdrol vervult. Zo bestaat er eveneens een musical over het verblijf van Dvořák in Silleville onder de titel *Summer Song*, dat de twijfelachtige eer had indertijd door de NCRV op televisie te worden vertoond. Maar nu terug naar Škvorecký.

In zijn inleiding geeft hij aan niet exact een biografie te geven en verwijst daarvoor naar die van John Clapham (het zou de Nederlandse uitgever gesierd hebben te verwijzen naar de recente biografie van Joop de Waard, die wij enige tijd geleden hier bespraken). Bovendien geeft hij aan het eind een uitvoerige bibliografie, die de indruk versterkt, dat hij grondig te werk zou zijn gegaan.

Het heeft hem er echter niet van weerhouden zijn verbeelding de vrije loop te laten. In het kwartaaltijdschrift van de Engelse Dvořák Society uit 1987, nr. 1, heeft Clapham dan ook volstrekt de vloer aangeveegd met dit boek.

Het begint al met het aanbod van Mrs. Thurber aan Dvořák om directeur van haar instituut te New York te worden. Feit is dat tijdens het verblijf van Dvořák in Cambridge ter gelegenheid van de ontvangst van zijn ere-doctoraat hij een telegram van haar ontving uit Parijs waar zij toen verbleef. Volgens Škvorecký deed zij haar aanbod in Cambridge. Dit soort verwarringen is echter schering en inslag: hij is bijv. slecht op de hoogte van toonsoorten. Zo heeft hij het bij zijn verhaal over de wereldtentoonstelling over de Slavische Dans in G (die helemaal niet bestaat) en laat hij Anna Dvořák in een brief aan haar zus schrijven over een symfonie in B groot, die uiteraard ook niet bestaat.

Erger is het dat in genoemde brief Anna suggereert dat haar man in een brief aan Simrock een schrijffout had gemaakt en in plaats van 3.000, 30.000 mark had gevraagd voor zijn symfonie. Dit terwijl we weten, dat Dvořák al enige jaren in onmin leefde met Simrock en helemaal niet van plan was hem welk werk dan ook te verkopen. Nog erger wordt het, als Škvorecký een gedeelte citeert uit een brief van 5 april 1894, daar vervolgens naar eigen vinding een stuk aan toevoegt en vervolgens dateert op 20 november 1894. Daarin wordt gesuggereerd dat Dvořák in ernstige financiële problemen zou verkeren. Wat is de werkelijkheid? Op 26 oktober 1894 keerde hij terug op zijn post te New York en op 27 oktober betaalde Mrs. Thurber hem \$ 2.000. Er was dus geen enkele aanleiding om op 20 november een brief van gesuggereerde inhoud te schrijven.

Alweer volgens Škvorecký schreef hij zijn Amerikaanse Suite ongeveer een maand na zijn Nieuwe Wereld symfonie. In werkelijkheid was dat een jaar later. In zijn beschrijving van met name het laatste deel kan men vermoeden dat hij onbekend is met het stuk. Evenzo is hij onbekend (of verondersteld onbekendheid bij de lezer) met muziekinstrumenten en andere muzikale zaken. Men leze zijn onzin over de tuba. Leuk is de beschrijving van een samenzijn waarin besloten wordt 'iets' van Chopin voor piano vierhandig te spelen. Er is namelijk slechts één werk in dat genre van Chopin. En zo kunnen wij wel doorgaan.

Een groot deel wordt verder besteed aan het oppoetsen van oude kletspraatjes die onder sommige oudere inwoners van Spilleville nog wel de ronde deden, maar die een aanslag doen op ons goed geloof.

Tenslotte geeft hij een hoop twijfelachtige informatie over Will Marion Cook, Harry T. Burleigh en James Hunecker, waarvan we ons moeten afvragen wat daarvan toch wel de bedoeling kan zijn.

Als we dan bezien hoe het boek verpakt is: in de inhoud wordt goede zorg besteed aan de Tsjechische orthografie, maar het omslag maakt de indruk snel in elkaar te zijn gegooid. En dat voor die prijs!

Het is dan ook een raadsel wat schrijver en uitgever met dit boek bedoelen. Vertalingen uit het Tsjechisch zijn over het algemeen schaars. Het zou beter zijn geweest als het boek van Miroslav Ivanov over Dvořák onder de titel Novosvětská was vertaald of het Engelse boek Antonín Dvořák: Composer from Bohemia of dat van Liam Nolan en J. Bernard Hutton: The Life of Smetana: The Pain and the Glory.

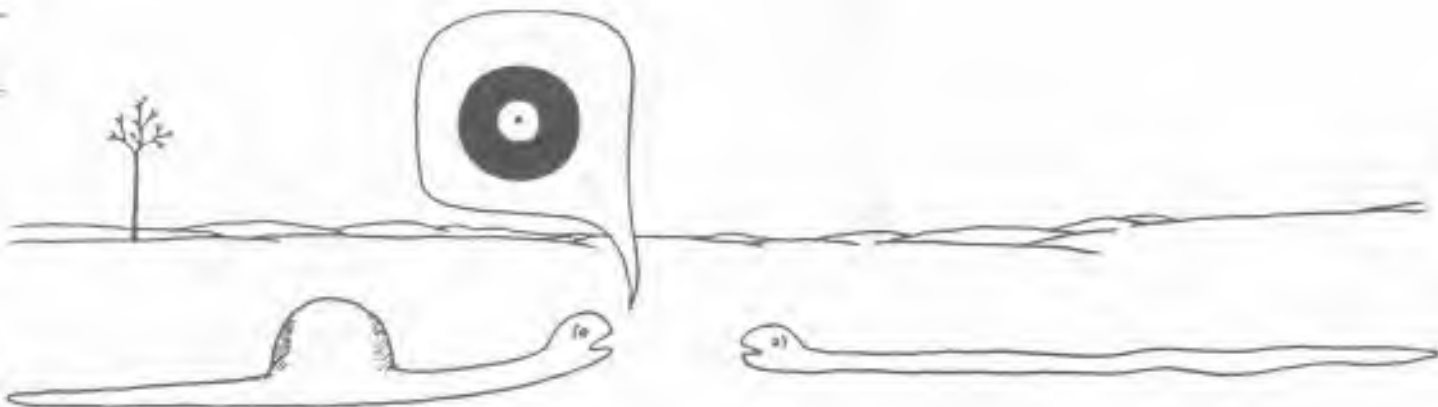
Jacques de Coö.

-o-o-o-o-o-o-o-

Nieuwe platen en CD's

B. Martinů: *Simfonieta giocosa* voor piano en orkest;
Divertimento voor piano linker hand en kamerorkest.
Jan Panenka piano, Praags kamerorkest o.l.v. Bohumil Gregor
CD Supraphon 11 0373-2031, Kës 100.

Twee concertante werken van deze componist wiens geboortjaar 1890 wij dit jaar herdenken; het eerstgenoemde werk is lang geleden al eens op LP verschenen met de pianist Stanislav Knor; het laatstgenoemde werk, geschreven in Parijs in 1926, is hier voor zover mij bekend, voor het eerst opgenomen.

Over de *simfoniëtta giocosa* kan nog worden opgemerkt dat Martinů deze schreef in de tram tussen Aix en Provence en Marseille, toen de componist voor de invallende Duitsers uit Frankrijk op de vlucht naar Amerika was.

Het *divertimento* werd voor de invalide pianist Otakar Holman geschreven, voor wien ook Janáček ("Capriccio"), en de componist Vaclav Kaprál ("Conduolo") werken voor uitsluitend linkerhand schreven.

Beide werken zijn sterk ritmisch in de snelle delen, in het *divertimento* valt verder het zangerige langzame deel op met een fraaie *pianosolo-cadens*. De opname is zeer fraai en ook als LP verkrijgbaar (Kës 36).

Sumperský dětský sbor (Kinderkoor van Sumperk).

Werken van o.a. Martinů, L. Fišer, R. Vaughan Williams, Z. Lukáš, M. Raichl.

CD Bonton 71 0002 2231. Kës 120.

Een bijzondere traditie, wat amateuristische muziekbeoefening betreft, zijn in Tsjechoslowakije de kinderkoren; de vele uitstekende prestaties op dit gebied kunnen slechts voortkomen uit een voortreffelijk muziekonderwijs, wat overigens al van vóór de oorlog dateert. Niet alleen in Praag, Brno en Bratislava is deze traditie levendig (van het "Kinderkoor Jan Kühn" uit Praag, "Kantilena" uit Brno zijn al meerdere opnamen verschenen), maar ook kleinere plaatsen "zingen mee".

Nadat enkele jaren geleden al een fraaie LP van een kinderkoor uit Usti nad Labem verscheen, ligt hier nu een CD voor van een koor uit Sumperk gelegen in het Noorden van Moravië. Bijzonder fraai is de vertolking van Martinů's cantate "Otvíráni Studáněk" ("Het ontsluiten van de bronnen"), waarin nog een zekere "echtheid" schuilt, want dit lente-ritueel werd van oudsher door kinderen gedaan.

Het niveau is wellicht niet zó hoog als bij "Bambini di Praga" of "Kantilena"; men waagt zich ook niet aan zulke moeilijke moderne stukken als die koren, maar de koorwerkjes van Luboš Fišer: "Fašank" ("Karnaval") en de kinderrimpjes over dieren van Miroslav Raichl zijn toch ook geen eenvoudig repertoire. Alle lof!

Petr EBEN: Sunday Music, Laudes, Hommage à Buxtehude

Kamila Klugarová, orgel.

LP Supraphon 11 0564-1131. Kës. 36.

Een nieuwe orgelplaat van deze 60-jarige componist, nadat vorig jaar zijn grote werk "Job" in de platenserie "Week van nieuwe composities 1989" verscheen (Panton, 81 0924-1111).

De beide eerste werken van de nieuwe plaat zijn al eens lang geleden opgenomen, maar deze zullen niet of nauwelijks meer te krijgen zijn, vandaar dat deze nieuwe opname zeer welkom is, en bovendien het werk "Hommage à Dietrich Buxtehude" bevat; met dit werk behaalde overigens een Nederlandse amateurorganist de eerste prijs op een orgelconcours! (zie ledenbrief December 1989).

De "Zondagsmuziek", een vierdelig werk, heeft vooral een feestelijke religieuze stemming door het gebruik van motieven, die aan gregoriaanse zang herinneren, de finale is dramatischer.

rapide tours

TOURINGCAR- EN REISBURO

Gespecialiseerd in reizen naar

- * Hongarije
- * Polen
- * Tsjechoslowakije

- * luxe touringcars
- * 8 tot 54 personen
- * beschikbaar voor binnen- en buitenlandse vervoer
- * rolstoelvervoer

Stationsstraat 25
9482 TX TYNAARLO
Tel. 05921-43300

Laudes ("Lofgezangen") vertoont eveneens associaties met kerkmuziek. In het derde deel (*Fantastico*) komen bijzondere klankeffecten voor.

De "Hommage à D. Buxtehude" werd geschreven in 1987 als herdenking van het geboortjaar 1637 van Buxtehude, en bevat enkele citaten uit het werk van deze Duitse organist en componist en heeft ook qua vorm verwantschap met diens orgelwerken.

Hans Wallin.

P.S. Heeft een land met zo'n rijke muziekcultuur de Rolling Stones nodig??

-O-O-O-O-O-O-

MUZIKALE NOTEN

 Op zaterdag 29 september zijn Střibřňanka en Drie Donken te beleven in de Huif te St. Michielsgestel. Inlichtingen: Theo van Hamond, telefoon: 04194-1452

Zondag 30 september zijn Střibřňanka en Drie Donken in de Speeldoos te Vught. Aanvang 12.00 uur.

Maandag 1 oktober: Amatinka in MECC te Maastricht tijdens de internationale Folkloreweek.

Vrijdag 5 oktober: Moravenka in Bakel.

Zaterdag 6 oktober: Moravenka in Essen in België. Inl.: Tiny Liska, telefoon: 043-620608.

Op 12, 13 en 14 oktober is Sohajka in Friesland. Alleen op 12 oktober toegankelijk voor publiek. Inl. bij F. Melles, tel. 05168-1827.

-O-O-O-O-O-O-

FOLKLORE

Van ons enthousiaste lid Gé de Grooth uit Anna Paulowna ontvingen wij een krantenknipsel over het bezoek van de dansgroep Javorník uit Brno, waarvan wij enkele citaten hieronder publiceren.

Mevr. de Grooth schreef ons o.a:

"De laatste avond vierden we in de schuur van Lemke (een landbouwer). De Tsjechen hadden op een tafeltje ongelooflijk veel folders neergelegd. Van de plaatselijke VVV heb ik daar folders over Anna Paulowna neergelegd en alle Ledenbrieven van de V.V.N.T, waarin ook werd gekeken,"

Uit de CTW/Polderbode van 15 augustus j.l.:

"Na de deelname aan een festival in Odoorn zocht Javorník nog een logeeraadres in Nederland. Omdat de Wieringerwaarder Dansgroep in april in Brno was, waren de contacten snel gelegd en zo arriveerden de dansers en muzikanten maandag in Wieringerwaard.

Het eerste optreden was in Bergen, daarna ging de groep naar Camperduin op het strand kijken. Voor een ieder was het de eerste keer dat hij of zij de zee zag. Wat was men enthousiast. In Groet trad men onder grote belangstelling tijdens de braderie op. Men maakte een rondvaart op de Broekerveiling en ook daar had men diverse malen optredens. Zo ook in Kolhorn voor een uitverkocht huis. Er lag een perfecte houten dansvloer in het kerkje en met veel verve werd door Javorník gedanst. Ter afwisseling trad ook de Wieringerwaarder Dansgroep op, die met de prachtige kostuums en mooie Westfriese kappen altijd veel succes oogst.

Op "de Rode Steen" heeft de groep ook veel succes gehad in het door toeristen overtroonde Hoorn.

Het bezoek van de Tsjechoslowaakse dansgroep aan de Wieringerwaarder Dansgroep is een daverend succes geworden. In de drie dagen dat de groep te gast was, heeft men elkaar wederzijds beter leren kennen en zijn vele vriendschappen gesloten."

WAT HET OOG STREELT

Van 4 september tot en met 6 oktober a.s. is in het Rijksmuseum Meermanno-Westreenianum/Museum van het Boek te Den Haag een tentoonstelling te zien van de Tsjechoslowaakse kunstenaar **Albín Brunovsky** van boekillustraties en exlibris.

De kunstenaar Albín Brunovsky (geboren 25-12-1935) is als graficus, boekillustrator en schilder bekend geworden. Hij is één van de belangrijkste graveurs uit de moderne Tsjechoslowaakse school, waarin fantasie en natuur een grote rol spelen, naast technisch kunnen.

De romantisch-realistische landschappen van de Tsjechoslowaakse schilders uit de 19de eeuw en de grafiek van Max Svabinsky vormden een inspiratiebron voor hem. Als leerling van prof. Vincent Hložník aan de Academie viel hij al vroeg op door zijn artistieke visie en geraffineerde technische aanpak.

Hij interesseerde zich in het bijzonder voor de klassieke technieken zoals etsen en lithograferen.

In Nederland heeft hij bekendheid gekregen door zijn exlibris en boekillustraties voor o.a. de Arethusa Pers.

De tentoonstelling is tot en met 6 oktober geopend van maandag tot en met zaterdag van 13 tot 17 uur. Het museum is gevestigd aan de Prinsessegracht 30 te Den Haag.

-0-0-0-

Tentoonstelling wandkleden van VERA VINAROVA

Vera Vinarova is een Tsjechoslowaakse kunstenares, die wandkleden weeft volgens een speciale techniek. Haar kleurrijke wandkleden zijn zowel figuratief als abstract. Bij een bezoek aan haar atelier werden wij verrast door de verscheidenheid aan technieken, die zij gebruikte. Zij paste deze namelijk aan aan het onderwerp waarmee zij bezig was. Zo had zij een kleed met een afbeelding, een impressie van Praag, waarbij verschillende markante bouwwerken in een helle zondoortrokken lucht leken te zweven. Maar ook bloemen en puur abstracte onderwerpen kregen wij te zien. Het was een feest om al deze kunstwerken te bewonderen.

Maar ook u kunt deze kunstenares en haar werk zien. Namelijk in Roden, Drenthe, zal zij deelnemen aan een tentoonstelling van Tsjechoslowaakse kunstenaars in het Koetshuis van 6 tot 21 oktober. Een heel zaaltje zal gevuld zijn met haar werk, hetwelk na afloop van de tentoonstelling eventueel gekocht kan worden.

In een andere zaal zullen drie schilders hun doeken vertonen.

Wij willen iedereen, die geïnteresseerd is in de moderne Tsjechoslowaakse kunst, of die alleen maar wat moois wil zien, van harte aanbevelen, deze tentoonstelling te gaan bezoeken.

Ed de Munck.

MADURODAM Museumstad

Madurodam, de beroemde miniatuurstad in Den Haag, is sinds 4 september 1990 tijdelijk tevens Museumstad.

Tijdens een tentoonstelling geven tien museums die in Madurodam met een maquette zijn vertegenwoordigd, een indruk van hun verzameling.

U kunt het zeer gevarieerde aanbod bekijken van:

Amsterdams Historisch Museum, Anne Frank Huis, Broekerveiling, Comenius Museum, Diergaarde Blijdorp, Frans Hals Museum, Mauritshuis, Paleis op de Dam Planetarium Eise Eisinga, Streekmuseum Goeree Overflakkee.

De tentoonstelling is te bezichtigen tot na de herfstvakantie.
Madurodam, Haringkade 175, 2584 EE Den Haag, tel. 070-3553900.

FILATELIE

Ter gelegenheid van de internationale honden-tentoonstelling in Brno, werd op 2 juli 1990 een serie postzegels uitgegeven. Deze zegels zijn ontworpen door de schilder- en grafische kunstenaar Hana Čápková, de typografische vormgeving is van Sbyněk Kočvár en de gravure van Miloš Ondráček.

De zegels van 50 Heller, de poedels zijn in de kleuren zwart, bruin, lichtbruin en oranje.

1 Kčs - Afghaanse windhond, Ierse wolfshond en kortharige windhond zijn in de kleuren zwart, bruin, geel, blauwgrijns en grijs.

3 Kčs - Boheemse terrier, bloedhond en Hannoverse jachthond in de kleuren zwart, rood, donkerbruin, lichtbruin, blauwgrijns.

7 Kčs - King Charles spaniël, Cockerspaniël, Amerikaanse cockerspaniël in de kleuren zwart, roodbruin, oranje en grijs.

L.J. v.d. Burg.

Filmfestival

Tsjechische Nouvelle Vague

12 oktober t/m 22 november 1990

Voorstellingen in: Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Eindhoven, Groningen, Enschede, Nijmegen, Arnhem, Haarlem, Alkmaar, Delft, Den Bosch, Breda, Tilburg, Roozendaal, Maastricht, Middelburg, Deventer, Zutphen, Apeldoorn, Amersfoort, Wageningen en Leeuwarden.

Landelijk Tsjechoslowaaks Nouvelle Vague Filmfestival
Organisatie: Notorious Film (Gerard Huisman)
Van Diemenstraat 410-412, Amsterdam

De charme van het alledaagse.

Reeds drie jaar na de vestiging van de Tsjechoslowaakse republiek in 1918, is in dit land al sprake van een vrij stabiele speelfilmproductie. Tegen de komst van de geluidsfilm kwam er zelfs internationale bekendheid, al was het maar door een film als 'Erotikon' (1919) van Gustav Machaty. De geluidsfilm geeft problemen vanwege de verwarring met de technische systemen en een onvoldoende uitrusting, maar dat is binnen enkele jaren verholpen en tegen de oorlog staat de Tsjechische film in een redelijk goed aanzien. De Duitse bezetting breekt dan natuurlijk alles af. In 1945 wordt de filmindustrie genationaliseerd. Een belangrijke bloei komt met de poppen- en animatiefilms waarin kunstenaars als Jirí Trnka en Karel Zeman de toon aangeven.

Met de speelfilm is het niet best gesteld. Na 1953 krijgt de Tsjechoslowaakse cinema door een klimaat van liberalisering meer bewegingsvrijheid. Filmmakers konden kennis nemen van filmontwikkelingen in andere Europese landen, zoals het Neo-realisme in Italië, de Franse Nouvelle Vague en de Cinema Verité. Deze impulsen droegen bij tot het ontstaan van een bloeiende eigenzinnige filmcultuur in de jaren '60. De films uit deze periode, ook wel de Tsjechische Nouvelle Vague genoemd kenmerken zich door hun constaterende benadering van de alledaagse realiteit, zonder ideologische aspecten. Er ontwikkelt zich een rijk geschakeerde en heel diverse cinema met surrealistische, lyrisch-poëtische en ironische componenten, waarin steeds weer het alledaagse charmeert. In dit alledaagse wordt tevens het politieke systeem weerspiegeld, zonder dat sprake is van een expliciete analyse. Deze oorspronkelijke cinema kon al vrij snel op internationale waardering rekenen.

In 1968 worden alle Nouvelle Vague-films verboden. Door de recente veranderingen (de 'fluwelen revolutie') zijn alle verboden films vrijgegeven en geven, samen met andere films, voor het eerst in Nederland een uniek overzicht van deze filmperiode.

Van 12 oktober tot 1 november 1990 zijn deze films te zien in het AMSTERDAMS FILMHUIS RIALTO, Ceintuurbaan 338 in Amsterdam.

In de Ledenbrief van oktober volgt een aankondiging om met VVNT-ers in de regio Amsterdam één van deze voorstellingen te bezoeken. Voorlopig voorstel op vrijdag 26 oktober.

L. Thio.

ONZE BOEKENPLANK

Adolf Hoffmeister, een geniaal en veelzijdig kunstenaar

Deze Tsjech was hoofdzakelijk bekend als graficus; tekenaar, caricaturist, schilder en boekillustrator, maar tevens schreef hij gedichten reportages en toneelstukken.

Geboren werd hij in 1902 te Praag, in de twintiger jaren stond hij aanvankelijk onder invloed van het kubisme, reisde naar Parijs (1922) en Cambridge (1924) waar hij een semester studeerde.

Hij werd lid van o.a. de kunstenaarsvereniging Manes, was bevriend met internationaal bekende moderne kunstenaars, zoals Picasso, Majakofski, Ilja Ehrenburg, John Heartfield, Le Corbusier, en wist alle invloeden tot een eigen stijl samen te smeden.

In 1939 vluchtte hij voor de Duitsers uit Tsjechoslowakije naar Frankrijk, werd daar bij het uitbreken van Wereldoorlog 2 geïnterneerd (tegelijk met zijn landgenoten Helena Reinerová - zie ledenbrief januari j.l. - en de tekenaar Antonín Pelc); de Fransen redeneerden waarschijnlijk zo: Tsjechoslowakije bestaat niet meer, is een "protectoraat" van Duitsland (sinds 15.3.1939) en we zijn in oorlog met Duitsland en dus.... (een fraaie zaak!). Maar gelukkig wist hij aan een Amerikaans visum te komen. In 1943 schreef hij een toneelstuk "Das Pfeifchen des Blinden oder Lidice" met muziek van Ježek.

Antifaschistisches Rechenbuch

In 1945 keert Hoffmeister naar Tsjechoslowakije terug, en bekleedde diverse diplomatieke posten o.a. gedelegeerde bij de UNESCO (1945-1947) en ambassadeur te Parijs (1948-1951). In de jaren daarna volgen vele boekillustraties o.a. bij boeken van Jules Verne. Hoffmeister overleed in 1973 in Ricky in het Adelaargebergte.

Literatuur:

A. Hoffmeister: Karikaturen, Collagen, Illustrationen (Eulenspiegel, Berlin 1986) ISBN3-359-00085-4.

A. Hoffmeister: "Čas se nevrací!" ("Die tijd komt niet terug") (Československý spisovatel 1965) met interviews met bekende kunstenaars.

A. Hoffmeister: "Podoby (Figuren), eveneens interviews; alles met eigen illustraties. (Československý spisovatel 1967).

SPORT

Tsjechoslowaakse basketbalsters in Spijkenisse

Vrijdag 6 juli was ik een dag te gast in Spijkenisse bij de basketbalvereniging Hurricanes. De aanleiding hiervoor was het bezoek aan Spijkenisse van de meisjesjunioren van Orbis uit Praag. De kontakten voor dit bezoek waren vorig jaar al gelegd. Dit jaar is het tot een uitwisseling gekomen.

Met Pasen brachten de meisjes van Hurricanes een bezoek aan Praag. De eerste week van juli stond in het teken van het tegenbezoek.

Van beide teams heb ik zeer enthousiaste verhalen gehoord. Kosten nog moeite werden gespaard om een leuk en aantrekkelijk programma op te stellen. Het ziet er naar uit dat de kontakten uitgebreid en geïntensiveerd gaan worden. Er wordt nu al gepraat over seniorenteams, zowel dames als heren en ook de ouders van de junioren zijn geïnteresseerd in een uitwisseling.

Kortom de vriendschap tussen Tsjechoslowakije en Nederland heeft er weer een aantal schakels bij.

Cok Oostveen.

Volleybal

In het weekeinde van 23/24 juni werd het eerste internationale studenten volleybal-buitentoernooi van US-PECOMA gehouden.

Teams uit het Zweedse Vasteras, het Engelse Bradford en Brunell, het Duitse Ahrensburg en Ludwiglust en uit Praag verschenen op de sportvelden met hun grote aanhang.

De universiteit van Amsterdam was vertegenwoordigd met een team van de wiskundestudenten.

De zaterdagavond werd doorgebracht met onder meer het kijken naar het wereldkampioenschap voetbal en swingen op muziek van de feestband The Real Stallions.

Uitslagen troffen we niet aan in Folia 40, het orgaan van de universiteit, maar op zich is dat ook niet het belangrijkste.

L.J.B.

COMENIVS HERDENKING IN 1992

In 1992 zal het 400 jaar geleden zijn, dat Jan Amos Komenski, bij ons bekend als Comenius, geboren werd in een dorpje in Tsjechoslowakije. Omdat hij ook op het Nederlandse onderwijs een grote invloed heeft gehad en in Nederland zijn hoofdwerken geschreven heeft, zal deze geboortedag zowel in de CSFR als in Nederland herdacht worden.

Wij zijn reeds meer dan twee jaren in gesprek met Praag, hoe wij tot samenwerking kunnen komen voor een waardige herdenking, maar door de veranderingen in Tsjechoslowakije is dit tot nu toe slechts moeizaam van de grond gekomen. Gelukkig lijkt het er op of er nu toch wat schot in de organisatie van allerlei manifestaties komt.

In de eerste plaats wil de Akademicky Klub Tábor een video-film over het leven en werken van Comenius opnemen. Deze zou dan getoond kunnen worden aan zg. Comenius-scholen in Nederland.

Dit zijn scholen, waar het onderwijs nog steeds beïnvloed wordt door de pedagogische aanwijzingen voor aanschouwelijk onderwijs, zoals Comenius die voor het eerst heeft aanbevolen. Er zijn in Nederland nog rond 70 van deze scholen. Maar natuurlijk ook anderen, die in Comenius geïnteresseerd zijn, kunnen van deze videoclip gebruik maken.

Ten tweede wordt er in Praag een internationale conferentie gehouden, gesponsord door de UNESCO, met als titel: "J.A. Comenius' heritage and education of the man for the XXIst century" van 23 tot 27 maart 1992. Men vraagt ons, of wij een bijdrage kunnen leveren, die past in een van de twee hoofdstukken:
1. Development of pedagogical thinking from the Comenius' days to these days;
2. Pre-school Education and early childhood.

Is bovenstaande misschien iets voor de leerkrachten onder onze leden?

Maar ook in Nederland zelf is de gemeenteraad van Naarden druk bezig met het organiseren van een conferentie in Amsterdam. Daar zullen wij ter geleger tijds beslist meer over horen!

Ed de Munck.

-o-o-o-o-o-o-o-o-

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

iedere dinsdag en zaterdag
naar P R A A G met C S A

 CSA
CZECHOSLOVAK AIRLINES

- * met CSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- * vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van CSA
- * met CSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere Inlichtingen:

CSA

Leldestraat 4, 1017 PA AMSTERDAM
Tel. 020 - 200839 of 200719

Ron Flamand

R. L. FLAMAND

reparatie, en inbedrijfstellen
van metaalbewerkingsmachines

Leeuwebek 7
1273 VD Huizen
tel. 02152-50338

IMPORTEUR VAN WERELDMERKEN
BIER, WIJN & GEDISTILLEERD

UIT

TSJECHOSLOWAKIJE
DENEMARKEN
HONGARIJE
FRANKRIJK
DUITSLAND
ITALIE

H.A.J. SCHOUTEN & ZOON B.V.

TASMANSTRAAT 131 - 135

2518 VM DEN HAAG

TELEFOON 070 - 3 454202

TELEFAX 070 - 3 614201

GROTE SORTERING RELATIEGESCHENKEN

V.V.N.T. - Kerst-/Nieuwjaarsreis

12-daagse SILVESTERREIS

naar LUHAČOVICE

van 22 december 1990 t/m

2 januari 1991

Inzenden aan:

V.V.N.T.-Reisdienst
p/a Redactie Ledenbrief
Nieuwendamlaan 274
2547 JR 's-GRAVENHAGE
Tel. 070-3258679

AANMELDINGSFORMULIER

Invullen in blokletters a.u.b. (pasfoto's nog niet nodig)

	1 ^e DEELNEMER	2 ^e DEELNEMER
Naam *)		
Voornamen *)		
Adres		
Postcode + Woonplaats		
Telefoon		
Man/Vrouw		
Nationaliteit		
Beroep		
Werkgever (Naam + adres)		
Geboortedatum		
Geboorteplaats		
Paspoortnummer		
Paspoort geldig tot (moet geldig zijn tot Mei '91)		
Lidmaatschapsnummer V.V.N.T.		

*) Ook meisjesnaam vermelden; Alleen 1e voornaam voluit

Wenst te boeken voor (aankruisen):

- ☐ een tweepersoonskamer ter plaatse (douche en WC) ad f 1150,--
- ☐ een tweepersoonskamer ter plaatse (bad en WC) ad f 1190,--
- ☐ een éénpersoonskamer ter plaatse (douche en WC) ad f 1240,--
- ☐ is bereid een tweepersoonskamer met andere reisgenoot te delen
- ☐ wenst collectieve annuleringsverzekering (voor premie zie achter reissom)
- ☐ wenst collectieve reisverzekering ad f 1,50 p.p. per dag zonder eigen risico
- ☐ stapt in te: Amsterdam / Den Haag / Rotterdam / Utrecht / Arnhem **)
- ☐ wenst dieet-maaltijden (soort

Ann.Verz.

f 43,--
f 44,50
f 46,44

**) doorhalen wat niet van toepassing is.

Datum:

Handtekening: